

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«Методологія та організація наукових досліджень»

Ступінь вищої освіти - Магістр

Спеціальність 101 Екологія

Освітня програма «Екологічний контроль і аудит»

Рік навчання 1, семестр 1

Форма навчання денна, заочна (денна, заочна)

Кількість кредитів ЄКТС 4

Мова викладання українська (українська, англійська)

Лектор курсу
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка курсу в eLearn

Доц. Наумовська О.І.

el.naumovskaya@gmail.com

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1632>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна "Методологія та організація наукових досліджень" відрізняється від решти тим, що не ставить за мету освоєння певних нових знань про природу або людину, вона має навчити студента зачаткам самостійного творчого наукового мислення та розвинути навички наукової діяльності в усій послідовності її процесів. Складність викладання дисципліни полягає в тому, що студент має зрозуміти важливість і обов'язковість знань і умінь у галузі наукового пошуку. Без цих знань і навичок професійний еколог працювати не може - за сучасного розвитку екології свої експертні висновки професійно можна скласти лише на підставі наукових розробок, знаючи методи досліджень, орієнтуючись в законодавчих і нормативних документах і володіючи вмінням викладати свою думку чітко, науково обґрунтовано, у форматах, що відповідають науковому документуванню. Усе це має неабияке значення у формуванні світогляду майбутнього еколога, набуття ним практичних навичок.

Місце і роль навчальної дисципліни "Методологія та організація наукових досліджень" в системі підготовки фахівців відповідно до навчального плану.

Дисципліна "Методологія та організація наукових досліджень" є нормативною професійно орієнтованою навчальною дисципліною. У Національному університеті біоресурсів і природокористування вона спрямована на те, щоб студенти - майбутні фахівці-екологи - оволоділи основними теоретичними положеннями та практичними навичками наукового пошуку, практична необхідність оволодіння дисципліною- набуття знань і умінь наукової діяльності в галузі екології. Гармонійно поєднується викладання навчальної дисципліни "Методологія та організація наукових досліджень" з виконанням магістерської випускної кваліфікаційної роботи, підготовкою перших доповідей на науково-практичних студентських конференціях, підготовкою наукових публікацій, участю в конкурсах тощо.

Мета вивчення дисципліни.

Передбачається, що викладання курсу "Методологія та організація наукових досліджень" в Національному університеті біоресурсів і природокористування України:

- формує цілісне уявлення про науку як систему знань і знаряддя пізнання;
- сприяє усвідомленню системності і єдності знання про життя на Землі
- знання про природу і людину;
- допомагає формувати погляди на методологію наукового пізнання;
- розкриває сутність загальнонаукових та спеціальних методів і принципів проведення екологічних досліджень;
- переконує у необхідності володіння навичками оформлення результатів

дослідження, що робить їх доступними для широкого наукового загалу;

- максимальною мірою сприяє розвитку наукової творчості майбутнього фахівця-еколога у будь-якій діяльності, зокрема у сфері екології та охорони навколишнього середовища.

- позитивно впливає на добір етичних норм щодо збереження біологічної та ландшафтної різноманітності як запоруки виживання людства;

- сприяє устремлінню набуття критичного обсягу сучасних екологічних знань, який дозволяє орієнтуватись серед складних екологічних проблем та зайняти мотивовану громадянську позицію у складних ситуаціях.

Вимоги щодо знань і вмінь, набутих внаслідок вивчення дисципліни "Методологія та організація наукових досліджень"

Формуючи систему знань, екологічну та етичну культуру майбутнього еколога, курс "Методологія та організація наукових досліджень" передбачає, що *студенти набудуть знань про:*

- науку як систему знань і знаряддя пізнання;
- системність і єдність знання про життя на Землі - знання про природу і людину;
- організацію наукових досліджень;
- методики та методи, що використовуються в екології;
- науковий пошук.

Студенти повинні:

знати:

- основні поняття про науку та наукові знання; сучасну класифікацію наук;
- поділ наукових досліджень на фундаментальні та прикладні;
- поняття проблеми, теми та предмета наукових досліджень;
- методику постановки експерименту;
- організацію наукових досліджень в наукових установах та вузах України;
- методологічні основи та етапи наукових досліджень;
- порядок планування наукового дослідження;
- порядок та способи отримання необхідної наукової інформації;
- методи опрацювання наукової літератури та її огляд;
- методику узагальнення отриманих результатів досліджень;
- Вимоги ДАК України щодо структури та оформлення наукових статей для публікації у фахових виданнях; вимоги до структури та оформлення магістерської випускної роботи.

уміти:

- вибрати тему наукового дослідження;
- здійснювати пошук необхідної інформації, включаючи і можливість „Інтернет”;
- здійснювати опрацювання та узагальнення інформації з наукових джерел;
- організовувати та виконувати прикладні наукові дослідження з використанням стандартних методик;
- обробляти результати проведених досліджень та формулювати висновки;
- оформляти результати науково-дослідної роботи у відповідності з вимогами Держстандарту України для звіту або публікації.

Набуття компетентностей (відповідно до затвердженого Стандарту вищої освіти за спеціальністю 101 «Екологія», Наказ Міністерства освіти і науки України 04.10.2018 р. № 1066):

1. Загальні компетентності (ЗК):

K01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

K02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

K03. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

K04. Здатність розробляти та управляти проектами.

K05. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

K06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

K07. Здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети.

Додатково для освітньо-наукових програм:

K08. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

K09. Обізнаність на рівні новітніх досягнень, необхідних для дослідницької та/або інноваційної діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.

K10. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні екологічних проблем.

K11. Здатність до використання принципів, методів та організаційних процедур дослідницької та/або інноваційної діяльності.

K12. Здатність застосовувати нові підходи до аналізу та прогнозування складних явищ, критичного осмислення проблем у професійній діяльності.

K13. Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефаківців.

K14. Здатність управляти стратегічним розвитком команди в процесі здійснення професійної діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.

K15. Здатність до організації робіт, пов'язаних з оцінкою екологічного стану, захистом довкілля та оптимізацією природокористування, в умовах неповної інформації та суперечливих вимог.

K16. Здатність до самоосвіти та підвищення кваліфікації на основі інноваційних підходів у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.

K17. Здатність самостійно розробляти екологічні проекти шляхом творчого застосування існуючих та генерування нових ідей.

K18. Здатність оцінювати рівень негативного впливу природних та антропогенних факторів екологічної безпеки

СТРУКТУРА КУРСУ

Номер змістового модуля	Розділ дисципліни	Тема лекції	Тема практичного (лабораторного) заняття	Форма контролю знань
1	Наукові дослідження та їх значення	<i>Тема 1.</i> Загальні поняття про навчальну дисципліну "Методологія та організація наукових досліджень"	<i>Тема 1.</i> Об'єкт і предмет наукового дослідження	Тест
		<i>Тема 2.</i> Основні поняття, що визначають зміст наукових досліджень	<i>Тема 2.</i> Вибір теми наукового екологічного дослідження	
		<i>Тема 3.</i> Поняття про наукове дослідження, його структура в екології.	<i>Тема 3.</i> Правила оформлення результатів наукових досліджень	
		<i>Тема 4.</i> Інтелект і пізнання.	<i>Тема 4.</i> Інформаційне забезпечення наукових досліджень	
2	Методи наукових досліджень. Науково-дослідна робота	<i>Тема 5.</i> Інформаційне забезпечення наукових досліджень.	<i>Тема 5.</i> Методика екологічних наукових досліджень	Тест
		<i>Тема 6.</i> Загальні методи наукових досліджень.	<i>Тема 6.</i> Рецензія - науково-критична стаття, що дає оцінку досліджуваному науковому документу	

		<i>Тема 7. Спеціальні методи екологічних наукових досліджень.</i>	<i>Тема 7. Наукове обґрунтування теми магістерської роботи (індивідуальна тема): літературний огляд</i>
		<i>Тема 8. Основні питання методики науково-дослідної роботи. Гігієна розумової праці.</i>	<i>Тема 8. Наукове обґрунтування теми магістерської роботи (індивідуальна тема): структура викладу результатів, додатки.</i>
		<i>Тема 9. Наукові праці</i>	<i>Тема 9. Магістерська випускна робота.</i>

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано